

	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка Факультет фізичної культури Кафедра фізичної реабілітації та медико-біологічних основ фізичного виховання															
Силабус обов'язкового освітнього компонента професійної підготовки «Біохімія»																
Галузь знань:	22 Охорона здоров'я															
Спеціальність:	227 Фізична терапія, ерготерапія															
Освітньо-професійна програма:	Фізична реабілітація															
Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)															
Статус дисципліни:	обов'язковий освітній компонент професійної підготовки															
Мова викладання:	українська															
Науково-педагогічний працівник:		<table border="1"> <tr> <td>ПІБ:</td> <td>Совтисік Дмитро Дмитрович</td> </tr> <tr> <td>Посада:</td> <td>Доцент кафедри фізичної реабілітації та медико-біологічних основ фізичного виховання</td> </tr> <tr> <td>Вчений ступінь:</td> <td>Кандидат біологічних наук</td> </tr> <tr> <td>Телефон:</td> <td>0509046577</td> </tr> <tr> <td>E-mail:</td> <td>sovtysik@kpnu.edu.ua</td> </tr> <tr> <td>Робоче місце:</td> <td>Кафедра фізичної реабілітації та медико-біологічних основ фізичного виховання (аудиторія 214)</td> </tr> <tr> <td>Профайл викладача:</td> <td>https://tinyurl.com/mrumum5y</td> </tr> </table>	ПІБ:	Совтисік Дмитро Дмитрович	Посада:	Доцент кафедри фізичної реабілітації та медико-біологічних основ фізичного виховання	Вчений ступінь:	Кандидат біологічних наук	Телефон:	0509046577	E-mail:	sovtysik@kpnu.edu.ua	Робоче місце:	Кафедра фізичної реабілітації та медико-біологічних основ фізичного виховання (аудиторія 214)	Профайл викладача:	https://tinyurl.com/mrumum5y
ПІБ:	Совтисік Дмитро Дмитрович															
Посада:	Доцент кафедри фізичної реабілітації та медико-біологічних основ фізичного виховання															
Вчений ступінь:	Кандидат біологічних наук															
Телефон:	0509046577															
E-mail:	sovtysik@kpnu.edu.ua															
Робоче місце:	Кафедра фізичної реабілітації та медико-біологічних основ фізичного виховання (аудиторія 214)															
Профайл викладача:	https://tinyurl.com/mrumum5y															
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=1446															
Консультації	Совтисік Д.Д.	<table border="1"> <tr> <td>Вівторок – 14.20.- 16.00.</td> <td rowspan="2">Аудиторія 3 (кабінет біохімії), корпус 5.</td> </tr> <tr> <td>Четвер – 14.20.- 16.00.</td> </tr> </table>	Вівторок – 14.20.- 16.00.	Аудиторія 3 (кабінет біохімії), корпус 5.	Четвер – 14.20.- 16.00.											
Вівторок – 14.20.- 16.00.	Аудиторія 3 (кабінет біохімії), корпус 5.															
Четвер – 14.20.- 16.00.																
Анотація до курсу	<p>Навчальна дисципліна передбачає опанування здобувачами вищої освіти СВО «бакалавр» спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія двома змістовими модулями: «Загальна біохімія» та «Клінічна біохімія».</p> <p>Змістовий модуль 1 «Загальна біохімія» складається з 4 лекцій та 7 лабораторних занять.</p> <p>Лекційні заняття: «Вступ у дисципліну «Біохімія», «Біохімія вуглеводів», «Біохімія ліпідів», «Біохімія білків», «Вітаміни і гормони. Авітаміноз».</p> <p>Лабораторні заняття: «Вхідний контроль з хімії. Ознайомлення з технікою безпеки при роботі лабораторіях і кабінетах хімії та біохімії», «Якісні реакції на вуглеводи в нормі та за патології», «Якісні реакції на ліпіди. Кетоніві тіла в нормі і за патології», «Якісні реакції на білки (норма і патологія)», «Реакції осадження білків», «Якісні реакції на вітаміни», «Якісні реакції на гормони».</p> <p>Змістовий модуль 2 «Клінічна біохімія» складається з 6 лекцій та 7 лабораторних занять.</p> <p>Лекційні заняття: «Ферменти – біологічні каталізатори. Загальні закономірності обміну речовин в нормі і за патології», «Обмін вуглеводів. Особливості обміну вуглеводів в нормі та за патологічних станів», «Обмін ліпідів. Порушення процесів обміну ліпідів», «Обмін білків. Генні мутації», «Біохімія м'язів і м'язового скорочення та біоенергетика м'язової діяльності. Метаболічні зміни за умов гіподинамії», «Біохімічний контроль функціонального стану організму».</p> <p>Лабораторні заняття: «Визначення властивостей ферментів за різних функціональних станів», «Визначення специфічності дії ферментів», «Кількісне визначення глюкози за методом Хагедорна-Ієнсена за цукрового діабету», «Якісне визначення екстрактивних речовин у м'язах», «Хімізм м'язового скорочення», «Загальний аналіз сечі в нормі та патології», «Дослідження хімічних показників глюкози та білка в сечі за патології».</p> <p>Навчальна дисципліна «Біохімія» забезпечує професійний розвиток здобувачам вищої освіти та спрямована на формування у них компетентностей щодо здатності використовувати інформацію з біологічної хімії та спеціальні знання в теоретичних і практичних цілях у сфері професійної діяльності.</p>															

Мета та цілі курсу	Полягають у формуванні загальних та спеціальних (фахових предметних) компетентностей, програмних результатів навчання у майбутніх фахівців з фізичної терапії та ерготерапії, які спрямовані на підготовку висококваліфікованого фахівця, оволодіння ним практичними вміннями і навичками використання методів вивчення біологічних об'єктів, складу та властивостей біоорганічних сполук, біохімічних закономірностей перебігу хімічних процесів в нормі та патології.	
Методи навчання	Словесні (розповіді-пояснення, діалогічний метод, бесіда, лекція), наочні (ілюстрація, демонстрація, презентація) та практичні методи (досліди, хімічні вправи та задачі, практичні заняття, програмовий метод, метод моделювання, рольовий метод; вирішення проблемних завдань; інтерактивні методи, технології дистанційного навчання.	
Формат курсу	Стандартний курс (очний).	
Результати навчання	<p>За результатами вивчення обов'язкового компоненту професійної підготовки «Біохімія» у здобувачів вищої освіти мають сформуватися такі програмні результати навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ПРН 4 застосовувати у професійній діяльності знання анатомічних, фізіологічних, біохімічних, біомеханічних та гігієнічних аспектів фізичної терапії та ерготерапії; - ПРН 6 застосовувати методи і інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій, в тому числі і біохімічних, активності та участі, трактувати отриману інформацію; - ПРН 12 застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності. <p><i>Завдання дисципліни:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - сформувати у здобувачів вищої освіти спеціальності 227 Фізична фізична терапія, ерготерапія загальні та фахові, предметні компетентності, які визначені освітньо-професійною програмою «Фізична реабілітація»; - опанувати навчальний матеріалом навчальної дисципліни на відповідному рівні. 	
Компетентності:	<p>Відповідно до освітньо-професійної програми у здобувачів вищої освіти СВО «бакалавр» формується:</p> <p><i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - СК 1 здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я; - СК 4 здатність враховувати медичні, біохімічні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної фізичної терапії, ерготерапії; - СК 6 здатність виконувати базові компоненти обстеження, в тому числі і біохімічні, у фізичній терапії та / або ерготерапії спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати. <p><i>Сфера реалізації здобутих компетентностей під час працевлаштування.</i></p> <p>Згідно з Національним класифікатором України (Класифікатор професій ДК 003:2010) випускники, які здобули вищу освіту за освітньо-професійною програмою, можуть займати первинну посаду:</p> <ul style="list-style-type: none"> 3226 – Асистент фізичного терапевта; 3226 – Асистент ерготерапевта; 3226 – Масажист; 3226 – Масажист спортивний. 	
Пререквізити	Передумовами для вивчення освітнього компоненту «Біохімія» є знання та уміння й навички, набуті відповідно обов'язковому освітньому компоненту професійної підготовки «Анатомія людини», «Фізіологія людини» та «Біологічні аспекти фізичної терапії та ерготерапії».	
Пореквізити	Набутті теоретичні знання, практичні вміння та навички з освітнього компонента «Біохімія» опанування якими можуть бути використані під час вивчення таких навчальних дисциплін, як: «Обстеження, методи оцінки та контролю у фізичній терапії, ерготерапії» та «Загальна теорія здоров'я».	
Обсяг і ознаки курсу	Найменування показників	Характеристика навчального курсу
	Семестр вивчення	I семестр
	Обов'язковий освітній компонент професійної підготовки / вибіркового освітнього компоненту	Обов'язковий освітній компонент професійної підготовки
	Кількість кредитів ЄКТС	4 кредити
	Загальний обсяг годин	120 годин
	Кількість годин навчальних занять	48 годин
	Лекційні заняття	20 годин
	Практичні заняття	-
	Семінарські заняття	-
	Лабораторні заняття	28 годин
Самостійна та індивідуальна робота	72 години	

	Форма підсумкового контролю	екзамен	
<p>Технічне й програмне забезпечення /обладнання</p>	<p>Для проведення лекційних занять використовуються мультимедійна лекційна аудиторія (216), мультимедійний проектор VIEWSONIC PJ5250 DLP (2016 р., 1 шт.), екран для проектора; ноутбук або персональний комп'ютер, мережа Інтернет, модульне об'єктно-орієнтоване динамічне середовище MOODLE, конференції у Google Meet.</p> <p>Для проведення лабораторних занять використовується лабораторія біохімії № 2 .матеріально-технічне забезпечення для проведення лабораторних занять:</p> <ul style="list-style-type: none"> - лабораторні столи та стільці; - дошка; - умивальники; - витяжні шафи; - набори хімічних реактивів; - набори хімічного посуду; - ваги для зважування хімреактивів; - водяні бані; - електроплити; - фотоелектроколориметр ФЕК-3; - термостат; - холодильник; - глюкотести; - урometri; - інструкції до кожної лабораторної роботи; - інструкції з техніки безпеки; - вогнегасники. 		
<p>Політики курсу</p>	<p><i>Умови визначення успішного засвоєння освітнього компоненту «Біохімія»:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - кредити присвоюються здобувачам вищої освіти після завершення навчальної дисципліни та успішного оцінювання досягнутих ними результатів навчання; - критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти оцінювання результатів навчання є досягнення ним мінімального порогового рівня оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компоненту та мінімального порогового рівня оцінки за освітнім компонентом загалом, яких складає 60 % від максимально можливої кількості балів, визначеної відповідними нормативними документами Університету; - здобувач вищої освіти вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю, якщо він не відпрацював пропущені навчальні заняття, не пересклав оцінки 0, 1, 2, 3 отримані на навчальних заняттях, не виконав або виконав модульну контрольну роботу, завдання самостійної та індивідуальної робіт з оцінкою, що становить менше 60 % від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт; - здобувач вищої освіти, який має академічну заборгованість з освітнього компоненту за результатами поточного контролю, не допускається до екзамену. Рішення про недопущення за поданням викладача приймає декан факультету, його оприлюднюють до початку екзамену. У відомості обліку успішності роблять запис «не допущено»; - здобувач вищої освіти допускається до складання екзамену з освітнього компонента, якщо його рейтингова оцінка за результатами екзамену є більшою або рівною 24 балам (60 % від максимально можливої для даної форми контролю кількості балів). Рейтингову оцінку такого здобувача вищої освіти з освітнього компонента визначають як суму рейтингової оцінки за результатами поточної успішності та рейтингової оцінки за результатами екзамену; - якщо допущений до екзамену здобувач вищої освіти не підготувався (його рейтингова оцінка за результатами екзамену є меншою 24 балів), то бали за екзамен до рейтингової оцінки поточної успішності не додаються, виставляють підсумкову оцінку з освітнього компоненту FX за шкалою ЄКТС та «незадовільно» за національною шкалою; - здобувачам вищої освіти, які за результатами підсумкового контролю у формі екзамену отримали незадовільну оцінку, дозволяють ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки; - ліквідацію академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяють до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускають не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий – комісії яку створюють за розпорядженням декана факультету; - відповідь здобувача вищої освіти, який ліквідує академічну заборгованість на засіданні комісії, оцінюють за 100-бальною шкалою без урахування рейтингової оцінки поточної успішності; - за неуспішного проходження оцінювання результатів навчання за освітнім компонентом кредити здобувачі вищої освіти не присвоюють; - якщо здобувач вищої освіти, допущений до семестрового контролю не з'явився на семестровий екзамен, у відомості обліку успішності викладач записує «не з'явився». Про незалежні від здобувача 		

	<p>вищої освіти причини (у тому числі непрацездатність у зв'язку із хворобою), які підтверджують неможливість його присутності на екзамені, він має негайно повідомити декана факультету.</p> <p><i>Академічна доброчесність.</i> Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної не доброчесності. Виявлення ознак академічної не доброчесності в письмовій роботі (звітах, планах-конспектах) студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>«Кодекс академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (https://tinyurl.com/yy5aw492).</p> <p>«Положення про дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (https://tinyurl.com/yae73h73).</p> <p>Відвідання занять. Відповідно до пункту 9.2 «Правил внутрішнього розпорядку К-ПНУ імені Івана Огієнка» (https://tinyurl.com/4tfmzkfb).</p> <p>Здобувачі вищої освіти зобов'язані: дотримуватися вимог законодавства, Статуту Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» відвідувати усі види навчальних занять; вчасно інформувати деканат про неможливість відвідувати навчальні заняття, складати (перескладати) екзамени, заліки тощо через поважні причини; подати підтверджувальні документи, що засвідчують поважну причину, яка унеможливила відвідування навчальних занять, складання (перескладання) екзаменів, заліків тощо; ліквідувати академічну заборгованість у встановлені терміни (https://tinyurl.com/2jxk72w2).</p> <p><i>Література.</i> Уся література, яку здобувачі вищої освіти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p><i>Визнання результатів неформальної та (або) інформальної освіти.</i> У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно з Порядком визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, зданих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція) (http://surl.li/idvnd) зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю):</p> <ul style="list-style-type: none"> - закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю); - підготовка конкурсної наукової роботи; - призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт; - призове місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді 																																																																					
<p>Схема курсу</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="8" style="text-align: center;">Денна форма здобуття вищої освіти</th> </tr> <tr> <th rowspan="3" style="width: 40%;">Назви змістових модулів і тем</th> <th colspan="7" style="text-align: center;">Кількість годин</th> </tr> <tr> <th rowspan="2" style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">разом</th> <th colspan="6" style="text-align: center;">у тому числі</th> </tr> <tr> <th style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">лекційні заняття</th> <th style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">практичні заняття</th> <th style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">семінарські заняття</th> <th style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">лабораторні</th> <th style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">самостійна робота</th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="8" style="text-align: center;">ЗМ 1. Загальна біохімія</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Разом за змістовим модулем 1</td> <td style="text-align: center;">52</td> <td style="text-align: center;">8</td> <td style="text-align: center;">-</td> <td style="text-align: center;">-</td> <td style="text-align: center;">14</td> <td style="text-align: center;">30</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="8" style="text-align: center;">ЗМ 2. Клінічна біохімія</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Разом за змістовим модулем 2</td> <td style="text-align: center;">68</td> <td style="text-align: center;">12</td> <td style="text-align: center;">-</td> <td style="text-align: center;">-</td> <td style="text-align: center;">14</td> <td style="text-align: center;">42</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Разом</td> <td style="text-align: center;">120</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">-</td> <td style="text-align: center;">-</td> <td style="text-align: center;">28</td> <td style="text-align: center;">72</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Денна форма здобуття вищої освіти								Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							разом	у тому числі						лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні	самостійна робота		ЗМ 1. Загальна біохімія								Разом за змістовим модулем 1	52	8	-	-	14	30		ЗМ 2. Клінічна біохімія								Разом за змістовим модулем 2	68	12	-	-	14	42		Разом	120	20	-	-	28	72	
Денна форма здобуття вищої освіти																																																																						
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин																																																																					
	разом	у тому числі																																																																				
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні	самостійна робота																																																																
ЗМ 1. Загальна біохімія																																																																						
Разом за змістовим модулем 1	52	8	-	-	14	30																																																																
ЗМ 2. Клінічна біохімія																																																																						
Разом за змістовим модулем 2	68	12	-	-	14	42																																																																
Разом	120	20	-	-	28	72																																																																
<p>Форми та методи оцінювання</p>	<p>Поточне та контрольне оцінювання здобувачів вищої освіти спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія СВО «бакалавр» здійснюється із використанням таких форм та методів: усне опитування, тестування, лабораторне виконання робіт з біохімії, демонстрація хімічних реакцій, вирішення проблемних ситуацій, виконання творчих завдань, створення презентацій навчального матеріалу, аналіз виконаної роботи, здача самостійної роботи, екзамен.</p>																																																																					
<p>Критерії оцінювання</p>	<p>Рейтингова система оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти під час початкових занять</p> <p>З урахуванням того, що навчальні досягнення закладів загальної середньої освіти оцінюються за 12-ти бальною системою та з метою полегшення процесу адаптації випускників цих закладів до умов</p>																																																																					

навчання у закладі вищої освіти, максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях дорівнює 12-ти балам (<http://surl.li/hwbc>).

Примітка: здобувачу вищої освіти, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до практичних, семінарських, лабораторних занять, в журналі академічної групи ставиться 0 балів.

Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок здобувача вищої освіти на навчальних заняттях зі змістового модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації ним поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, невідповідністю або недостатньою підготовленістю до них за такою формулою:

$$R = ((0,05 \times CO) + 0,4) \times ВБ$$

де R – рейтингова оцінка у балах за змістовий модуль;

CO – середнє арифметичне усіх отриманих оцінок за результатами поточного контролю;

ВБ – ваговий бал, максимально можливий бал оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів вищої освіти.

Наприклад:

Відповідно до робочої програми освітнього компоненту «Біохімія» здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю зі Змістового модуля 1 отримав 12 оцінок, а саме: 5, 6, 8, 12, 10, 11, 9, 9, 10, 11, 12, 8. Ваговий бал ЗМ 1 складає 30 балів.

Дії НПП або здобувача:

- визначити середнє арифметичне отриманих оцінок, яке відповідно складе – 9,25 бали;

- отримані значення підставити у формулу:

$$R = ((0,05 \times 9,25) + 0,4) \times 30 = 26.$$

Отже, за результатами поточного контролю здобувач вищої освіти за змістовий модуль 1 ОК «Біохімія» отримав – 26 балів.

Поточний і модульний контроль (60 балів)			Екзамен	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Модульна контрольна робота	40 балів	100 балів
Поточний контроль 20 балів	Поточний контроль 20 балів	20 балів		

Шкала оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти

Об'єм пройденого матеріалу	Результати контролю	Бали що нарах. за 12-бальною системою оцінювання
Змістовий модуль 1 (20 балів)		
Заняття 1. Вхідний контроль з хімії. Ознайомлення з технікою безпеки при роботі в лабораторіях і кабінетах хімії та біохімії..	Виконання контрольної роботи з основних питань хімії	4 – 12
Заняття 2. Якісні реакції на вуглеводи. Оволодіння методикою якісного визначення вуглеводів у біологічних рідинах. Дослідити відновлювальні властивості дисахаридів. Глюкоза за умов порушеного метаболізму.	Продемонструвати теоретичну підготовку з заданої теми і виконання практичного завдання	4 – 12
Заняття 3. Якісні реакції на ліпіди. Вивчення фізичних і хімічних властивостей нейтральних жирів. Оволодіння методикою якісного визначення нейтральних жирів і ліпоїдів та їх складових частин. Наявність кетонів у тілі в організмі в нормі і за патології.	Продемонструвати теоретичну підготовку та проведення якісних реакцій	4 – 12
Заняття 4. Якісні реакції на білки. Проведення кольорових реакцій на білки. Оволодіння методикою проведення якісних реакцій на амінокислоти та зв'язки в білках. Суть генних мутацій.	Продемонструвати теоретичну підготовку та проведення якісних реакцій на білки	4-12

Заняття 5. Реакції осадження білків. Оволодіння методикою проведення реакцій та зробити підсумковий висновок. Порушення метаболізму білків.	Продемонструвати теоретичну підготовку та проведення реакцій осадження білків	4-12
Заняття 6. Якісні реакції на вітаміни. Ознайомитись з біологічним значенням вітамінів для організму людини і оволодіти методикою визначення водорозчинних і жиророзчинних вітамінів. Характеристика авітамінізів.	Продемонструвати теоретичну підготовку за даною темою та провести демонстрацію дослідів.	4-12
Заняття 7. Якісні реакції на гормони. Ознайомлення з біологічними функціями гормонів та оволодіння методикою якісного визначення різних груп гормонів. Шкідливість гормонів-анаболіків для організму. Допінг.	Пояснити біологічні функції гормонів та продемонструвати якісні реакції на ці гормони	4-12
Змістовий модуль 2 (20 балів)		
Заняття 8. Визначення властивостей ферментів. Ферменти за різних функціональних станах організму.	Вміти визначати залежність швидкості ферментативної реакції від концентрації ферменту, температури та рН середовища;	4-12
Заняття 9. Визначення специфічності дії ферментів. Використання ферментних препаратів під час реабілітації.	Вміти експериментально довести специфічність дії амілази, уреазы та пероксидази.	4-12
Заняття 10. Кількісне визначення глюкози за методом Хагедорна-Ієнсена. Оволодіння методикою визначення глюкози в крові. Рівень глюкози у крові та механізми регуляції його сталості. Цукровий діабет.	Вміти визначати концентрацію глюкози в крові за даним методом.	4-12
Заняття 11. Якісне визначення деяких екстрактивних речовин у м'язах. Оволодіти методикою якісного визначення азотовмісних і безазотистих речовин у м'язах. Особливості обміну речовин у людей різного віку.	Дати характеристику, значення екстрактивних речовин і провести їх визначення	4-12
Заняття 12. Хімізм м'язового скорочення. Освоїти методику виділення і якісного визначення основних білків, які беруть участь у скороченні м'язів. Метаболічні зміни у скелетних м'язах за умов стомлення та гіпокінезії.	Пояснити біохімічні процеси, які проходять в м'язах під час їх скорочення. Продемонструвати реакції якісного визначення білків м'язів.	4-12
Заняття 13. Загальний аналіз сечі. Освоїти методику дослідження фізичних властивостей сечі, реакції рН сечі, характер осаду. Біохімічний контроль функціонального стану організму в нормі та за патології.	Вміти провести загальний аналіз сечі в умовах норми та патології	4-12
Заняття 14. Дослідження хімічних показників сечі. Освоїти методики якісного і кількісного визначення глюкози і білка за патології.	Вміти провести якісний за кольоровими реакціями та кількісний аналіз глюкози та білка в сечі за патології.	

<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p style="text-align: center;">Рекомендована література</p> <p style="text-align: center;">Основна (до 5 видань)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Губський Ю.А. Біологічна хімія: підручник. Київ: Укрмедкнига, 2000. 508 с. 2. Копильчук Г.П., Волощук О.М., Марченко М.М. Біохімія: навчальний посібник. Чернівці: Рута, 2004. 224 с. 3. Осипенко Г.А. Основи біохімії м'язової діяльності: навчальний посібник для студентів вищих навч. закладів. Київ: Олімпійська література, 2007. 200 с. 4. Совтисік Д.Д. Біологічна хімія: практикум: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Медобори-2006, 2011. 184 с. 5. Явоненко О.Ф., Яковенко Б.В. Біохімія: підручник для вищих навч.закладів. Суми: Університетська книга, 2002. 380 с. <p style="text-align: center;">Допоміжна (до 20-ти видань)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Волков Н., Несен Е., Осипенко Г., Корсун С. Біохімія м'язової діяльності. Київ: Олімпійська література, 2000. 503 с. 2. Григорчук І.Д. Біохімія (курс лекцій). Кам'янець-Подільський: Медобори-2006, 2017. 184 с. 3. Гонський Я.І., Максимчук Т.П., Калинський М.І. Біохімія людини. Т.: Укрмедкнига, 2013. 744 с. 4. Кучеренко М.Є. Сучасні методи біохімічних досліджень. Київ: Фітосоціоцентр, 2001. 424 с. 5. Мамонов А.С. Основні ознаки та причини порушення біохімічних адаптаційних процесів у студентів-спортсменів. Збірник матеріалів наукових досліджень студентів і магістрантів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Факультет фізичної культури [редкол.: І.І.Стасюк (відп. ред.) та ін.]. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. Вип.13. С.65-69. 6. Склярів О.Я. Біологічна хімія: підручник. Т.: ТДМУ, 2014. 702 с. 7. Склярів О.Я. Біохімічні показники в нормі і патології: довідник. К.: Здоров'я, 2007. 320 с. 8. Совтисік Д.Д. Біологічна хімія: навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2010. 112 с. (електронна версія на CD: «639»). 9. Совтисік Д.Д. Вплив дефіциту вітамінів та зловживання алкоголем на когнітивні розлади організму. Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини / [редкол. : Солопчук М.С. (відп. ред.) та ін.]. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2017. Випуск 10. С.477-485. 10. Совтисік Д.Д., Богуцький А.Б., Фрасинюк В.В. Фізична реабілітація спортсменів-легкоатлетів в результаті порушення біохімічної адаптації до фізичних навантажень//Modern research in world science. Proceedings of the 8th International scientific and practical conference. Cogitum Publishing House (London, United Kingdom, November 24-26, 2022. P.123-129. 11. Явоненко О.Ф. Біохімія: підручник для студентів спеціальностей «Фізична культура» педагогічних університетів. Суми: ВТД «Університетська книга», 2022. 380 с. (електронна версія на CD: «75»).
<p>Локація</p>	<p>Згідно з розкладом https://kpnu.edu.ua/rozklad-zaniat/</p>

Розробник силабусу:

Дмитро СОВТИСІК